

Motion till riksdagen 2013/14:Ub235

av Eva Flyborg (FP)

Nationell rymdstrategi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om etablering av en nationell strategi för rymdverksamhet.

Motivering

I maj 2012 levererade den första privatutvecklade och privatägda rymdraketen livsmedel och förnödenheter till den internationella rymdstationen ISS. I och med detta har utvecklaren SpaceX, som grundats 2002 av miljardären Elon Musk, tagit steget mot att på allvar vara en inflytelserik aktör inom internationell rymdverksamhet. Att rymdverksamhet blir allt mer influerad av privata initiativ är ett välkommet steg. Från att under 1900-talet varit dominerad av de dåvarande supermakterna ser vi nu en allt mer expanderande industri med tiotusentals högkvalificerade arbetstillfällen runt om i världen. Rymdbaserade tjänster, såsom tv-sändningar, väderprognoser, navigations-tjänster och mobiltelefoni, är idag en självklar del av vårt dagliga liv.

Ett flertal tillväxtkritiska samhällssektorer är engagerade i rymdverksamhet och därmed också påverkade av svenska prioriteringar av rymdsatsningar. Rymdverksamhet är idag en integrerad del av innovationssystemet och en förutsättning för flera forsknings- och teknikutvecklingsområden, såsom miljö- och klimatforskning. De industriföretag som utvecklar och bygger rymdbaserad infrastruktur såsom instrument, satelliter och raketer är betydande arbetsgivare och driver avancerad teknikutveckling med betydande spin-off-effekter. Även för de företag och andra aktörer som använder, vidareförädlar och marknadsför rymdbaserade varor och tjänster kommer våra rymdprioriteringar spela stor roll. Ett intressant framtida område är också den kommande industrin för rymdturism, där undersökningar visar att det finns ett stort intresse och en omfattande betalningsvilja för privata bemannade rymdresor.

Fel! Okänt namn på

Sveriges rymdsatsning per capita uppgår idag endast till 75 % av genomsnittet i Europa. Detta till trots är Sverige en av världens ledande rymdnationer inom ett flertal områden. Att Christer Fuglesang den 9 december 2006 blev den förste svensken i rymden är ett av många exempel på svenskt deltagande i internationella rymdprojekt.

För att säkerställa goda konkurrensmöjligheter för Sverige och vår framtida ledande position inom rymdindustrin såväl som den spirande kommersiella rymdturistindustrin behövs en samlad nationell rymdstrategi för Sverige. På grund av de långa ledtiderna, de stora investeringarna och tillämpningen av spjutspetsteknik är rymdnäringen präglad av ett stort behov av långsiktighet. För att säkerställa internationella investeringar och binda upp den nödvändiga kompetensen är förutsägbarhet av regeringens åtaganden av central vikt.

Rymdnäringen befinner sig i ett kritiskt skede, där långsiktighet i statens styrning krävs för att privata entreprenörer ska kunna bidra till en effektiv utveckling av rymdverksamheten. Det är därför bra att regeringen uttalat att tillgång till och utnyttjande av rymden är en central förutsättning för många viktiga samhällssektorer för avancerad forskning och utveckling av innovationer och spjutspetsteknik och därigenom för svenskt näringsliv. Likaså är det tillfredsställande att anslaget till rymdforskning ökar med 75 miljoner kronor under 2013. Under åren 2013–2016 får därmed rymdforskningen ca 350 miljoner kronor om året i anslag.

Riksrevisionen publicerade under den 14 februari i år en rapport ”Svensk rymdverksamhet – en strategisk tillgång?” där följande slås fast: ”Riksrevisionen konstaterar att de övergripande målen för rymdverksamheten förutsätter styrning utifrån ett helhetsperspektiv. Dessutom ställer den komplexa besluts- och organisationsstrukturen tillsammans med den pågående utvecklingen på rymdmarknaden krav på både helhetssyn och på kontinuerlig omprövning och prioritering. Riksrevisionen menar att det idag saknas helhetssyn.”

Regeringen bör därför utvärdera både kommande behov och möjligheter för svensk rymdverksamhet de kommande 15 åren. Denna utvärdering bör följas av en långsiktig strategi och resurssatsning. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Stockholm den 1 oktober 2013

Eva Flyborg (FP)